

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांनी वास्तव्य केलेले लंडनस्थित घर राज्य शासनाने केले असून सदर घरासाठी Caretaker ची व्यवस्था करणेबाबत . .

**महाराष्ट्र शासन**  
**सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग**  
**शासन निर्णय क्रमांक :- विघयो-२०१५/प्र.क्र.२४६/विघयो**  
**मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.**  
**दिनांक :- २५ मे, २०१६**

**प्रस्तावना :-**

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर परदेशात उच्च शिक्षण घेत असताना यांनी १९२१-२२ मध्ये वास्तव्य केलेले १०, किंग्ज हेन्री रोड, एनडब्ल्यू ३, लंडन येथील घर राज्य शासनाने विकत घेतले आहे. घर खरेदीची कार्यवाही सप्टेंबर २०१५ अखेर पूर्ण करण्यात आलेली आहे. भारताचे मा.पंतप्रधान नोव्हेंबर-२०१५ मध्ये इंग्लंड (लंडन) येथील दौऱ्यावर गेले होते, त्यावेळेस त्यांनी राज्य शासनाने खरेदी केलेल्या घरास भेट दिली होती. तसेच तेथे डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचे जीवन चरित्रावरील प्रदर्शनाचे उदघाटनही केले होते व सदर प्रदर्शन त्या घरात आता मांडण्यात आलेले आहे. मा.पंतप्रधान यांनी घरास भेट दिल्यानंतर व प्रदर्शनाचे उदघाटन केल्यानंतर पर्यटक, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचे अनुयायी, अभ्यासक, संशोधन करणारे विद्यार्थी इत्यादी त्या घरास भेट देण्यासाठी जात असतात. त्यामुळे सदर घर खुले करणे, त्यांची स्वच्छता व अन्य आवश्यक व्यवस्था करण्यासाठी त्या घरात Caretaker ठेवण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. या संदर्भात शासन पुढील प्रमाणे निर्णय घेत आहे:-

**शासन निर्णय :-**

भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर हे परदेशात उच्च शिक्षण घेत असताना सन १९२१-२२ या कालावधीत वास्तव्य केलेले १०, किंग्ज हेन्री रोड, एनडब्ल्यू ३, लंडन येथील घर राज्य शासनाने सप्टेंबर-२०१५ अखेरीस विकत घेतले. त्यानंतर नोव्हेंबर-२०१५ मध्ये भारताचे पंतप्रधान इंग्लंड (लंडन) येथील दौऱ्यावर असताना, त्या घरास भेट देवून तेथे डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचे जीवनाशी निगडित प्रदर्शनाचे उदघाटन करण्यात आले. त्यानंतर सदर घरास पर्यटक, संशोधक, अभ्यासक, संशोधन करणारे विद्यार्थी भेट देत असतात. त्याकरिता त्या घराची व्यवस्था पाहण्याकरिता भारतीय उच्चायुक्त लंडन यांचेमार्फत निव्वळ तात्पुरत्या (temporary) स्वरूपात Caretaker ची व्यवस्था करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. भारतीय उच्चायुक्त लंडन यांनी त्यांचे कार्यालयात ज्याप्रमाणे तात्पुरत्या स्वरूपात (temporary) कंत्राटी काम पाहण्याची व्यवस्था केली आहे, त्याच पद्धतीने डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांनी वास्तव्य केलेले १०, किंग्ज हेन्री रोड, एनडब्ल्यू ३, लंडन येथील घराची व्यवस्था पाहण्यासाठी Caretaker ची व्यवस्था करावी.

३. Caretaker ची व्यवस्था करण्यासाठी भारतीय उच्चायुक्त लंडन ज्या पद्धतीने त्यांच्या कंत्राटी व्यक्तीस किमान वेतन प्रमाणे भरपाई देते, त्याप्रमाणे भरपाई (£ 7.20 per hour) केलेल्या कामानुसार भरपाई देण्यात यावी. सदर घर हे सर्व कामकाजाच्या दिवशी ८ तासांकरिता सकाळी ०९.३० ते

सायं.०५.३० वा.पर्यंत उघडे राहिल. त्याचप्रमाणे भारतीय उच्चायुक्त लंडन यांनी निश्चित केलेल्या सुट्टीच्या दिवशी सदर घर जनतेसाठी खुले राहिल.

४. Caretaker यांना देण्यात येणारा मोबदला हा मासिक तत्वावर असेल व त्याच्या उपस्थितीच्या अभिलेख्याशी निगडीत असेल.

५. Caretaker ची व्यवस्था करण्यासाठी जो खर्च करण्यात येणार आहे तो खर्च घर खरेदीसाठी राज्य शासनाने उपलब्ध केलेल्या निधीपैकी सुमारे ₹ 69582 इतका निधी (मे.सेडॉन राज्य शासनाचे विधी सल्लागार) यांचेकडे शिल्लक होता तो त्यांचेकडून भारतीय उच्चायुक्त लंडन यांना हस्तांतरीत झालेला आहे. त्यामधून हा खर्च भागविण्यात यावा.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात असून त्याचा संकेतांक क्र. २०१६०५२६१५४८३९४९२२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

( दि.रा.डिंगळे )

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेय/लेखापरिक्षा) महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
- २) आयुक्त, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ३) मा.मंत्री, सामाजिक न्याय यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.राज्यमंत्री, सामाजिक न्याय यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५) अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग मंत्रालय, मुंबई
- ६) प्रधान सचिव, विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ७) प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
- ८) अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई
- ९) निवडनस्ती (विघयो)